

Sēklu iegāde – sūrs darbs, saldi augļi

Sēklu izmaksas nākamās sezonas ražai ziemas periodā atstāj diezgan ievērojamu ietekmi uz budžetu. Līdz ar to ir prātīgi izsvērt katras sēklas iegādes lietderību.

Jr pēdējais laiks, lai veiktu sēklu iegādes plānošanu un pasūtītu sēklas. Tas ir nopietns un atbildīgs darbs – šajā brīdī zinām sortimentu, apjomus un plānotos pārdošanas periodus. Pirms iegādājamo sēklu apjoma un daudzveidības plānošanas ir jāapjauš, kādam nolūkam un cik daudz konkrētos dārzenus paredzēts audzēt, kādu ražu vēlas iegūt un kā tā tiks izlietota.

PIRMS PIRKUMA – APRĒĶINS

Jāapsver, cik daudz no ražas realizēs vai patērēs svaigā veidā, cik daudz uzglabās vai konservēs. Svaigam patēriņam būs piemērotas agrās un vidēji agrās šķirnes. Ja iegūto ražu plānots uzglabāt līdz pat pavasarim, tad jāņem vērā, glabāšanai piemērotās šķirnes. Agrinumu un piemērotību konkrētam patēriņa veidam parasti norāda šķirnes aprakstā.

Ja šī informācija ir, tad ar pamatskolas aritmētikas metodēm iegūsi diezgan precīzu

nepieciešamo konkrētās šķirnes sēklu daudzumu. Lai to izdarītu, jāsarēķina katras šķirnes nepieciešamo sēklu apjoms, izmantojot tabulu, un tieši tik daudz sēklu arī jāpasūta vai jāiegādājas uz vietas veikalā, izvēloties atbilstošo iepakojumu. Ja zināt savas saimniecības aptuvenos ražības datus, tad no nepieciešamā produkcijas apjoma varat izrēķināt vajadzīgo platību, un tad, ņemot talkā tabulas pēdējās kolonnas, sarēķināt sēklu daudzumu. Tieši tik vienkārši tas ir. Tikai ņemiet vērā, ka vairumam komerciāli audzējamo dārzenu sēklu daudzumu rēķina nevis svarā, bet gan gabalos uz hektāru.

KOPĀ – IZDEVĪGĀK

Jūs teiksiet, ka ne vienmēr iepakojumā ir tik sēklu, cik vajag, – iepakojumi ir lielāki. Tā tas ir, tāpēc šī ir brīnišķīga iespēja kooperēties ar draugiem, radiem, kolēģiem un konkurentiem. Latvija ir tik maza, ka tas ir vienkārši izdarāms, turklāt kopā ir lētāk (un

jautrāk). Arī pasta izdevumi daļot ir mazāki, nekā katram atsevišķi maksājot par piegādi. Vēl viens aspekts sēklu izvēlē – parasti profesionālo sēklu iepakojumi ir lielāki nekā amatieru, bet tajos ir augstākas kvalitātes sēklas (ne vienmēr, bet bieži). Arī tādēļ ir saprātīgi iegādāties profesionālos iepakojumus, neskatoties uz to, ka tie ir lielāki.

Par piegādi – kāpēc to pieminu? Tādēļ, ka ne vienmēr vēlamo šķirņu sēklas ir iegādājamas uz vietas veikalos Latvijā, sevišķi tas attiecas uz bioloģiski sertificētām sēklām. Sākumā ir vērts vērsties pie jūsu iecienītās sēklu pārdošanas iestādes (piemēram, *Kurzemes sēklas*, *Mārupes sēklas*, *Agrimatco* u.c.), apjautājoties par iespēju iegādāties interesējošās bioloģiskās sēklas. Ja šīs firmas neapmierina jūsu vēlnes, tad ir iespēja meklēt internetā. Es ieteiktu orientēties uz Eiropas sēklu firmām. Kā uzticami un sevi ļabi pierādījuši ir bioloģisko sēklu uzņēmumi no Vācijas *Bingenheimer Saatgut* un *Sativa*. Tieši veicot

Dārzenū kultūra	Dīgtspējas saglabāšanās, gadi	Sēklu skaits 1 gramā	1000 sēklu masa, g	Sēklu izsējas norma	
				g/ha	Skaits, tūkst./ha
Galviņkāposti, rožu kāposti, Ķīnas kāposti	3-4	250-300	3-4	200-300	25-80
Ziedkāposti, brokoļi	3-4	250-450	2-3,5	200-300	25-40
Kolrābji	3-4	250-450		250-400	60-80
Kāļi	4	300-400	2,5-3,8	250-400	70-80
Rutki, daikoni	3-4	100-120	6,5-10	3500	50
Redīsi				16000	2500
Burkāni	2-3	800-900	1-1,4	1000-3000	800-1500 (līdz 3-5 milj.)
Pētersīļi	3-4	930	1,2-1,8	800-1300	800-1200
Selerijas	1-2	2000	0,4-0,5	-	60-80
Galda bietes	3-5	40-90	13-22	-	60-80
Sīpoli	3	250-300	2,7-4	-	~1 milj.
Puravi	3	380-410	2,4-2,6	-	250-380
Gurķi	5-8	40-60	16-33	-	40-80
Ķirbji	3-5	3-7	140-200	-	5-10
Kabači	3-5	5-7	160-200	-	8-12
Tomāti	4-8	260-330	2,7-3,3	-	25-40
Pipari	3-4	120-200	4,5-6	-	25-40
Baklažāni	3-4	200-250	4-5	-	25-40
Salāti	2-4	600-1000	0,8-1,2	-	250-300
Spināti	2-4	90-120	9,5	-	250-400
Zirņi	4-8	3-5	100-500	100 000-150 000	
Dārza pupas	5-7	0,4-1	800-2500	50 000-100 000	
Pupiņas	3-7	2-3	150-1000	100 000	
Skābenes	2-3	830-1660	0,6-1,2	1500-2000	
Cukurkukurūza	2-3	6-8	50-70	-	50-70
Dilles	2-3	600-900	1-15	-	10-15
Melsakne	1-2	70-90		-	5-6

iepirkšanos internetā, ir ieteicama sadarbība ar citiem sēklu kārotājiem, lai samazinātu piegādes izmaksas un lietderīgi izmantotu paciņu saturu. Turklāt sadarbībā vienmēr notiek arī pieredzes apmaiņa – tā var būt kādu labu ideju.

PIRKT TIK, CIK NEPIECIEŠAMS

Kādēļ nevajag pirkt vairāk sēklu, nekā jums nepieciešams? Tādēļ, ka nākošgad jūs, visticamāk, aizmirsisiet par pārno atlikumu vai arī gribēsiet audzēt citas šķirnes, turklāt sēklas ar katru gadu zaudē dīgtspēju. Ja nu gadījumā tomēr sēklas paliek pāri, tad noteikti uzrakstiet uz iepakojuma skaidri saredzamu gadu, kad esat tās sējuši, lai vēlāk spētu atlasīt svaigākās, un aiztaisiet ar drošu saspraudi.

Par šķirņu izvēli – to sortiments ar katru gadu mainās, jo īpaši dārzeniem. Tādēļ es ieteiktu lielākā vairumā pirkt jau zināmas, pārbaudītas šķirnes, bet katru gadu pamēģi-

nāt arī kaut ko jaunu nelielā daudzumā. Tikai izmēģinot un pārbaudot jaunās šķirnes savos apstākļos, atradīsiet sev tikamas un saimniecības augšanas apstākļiem piemērotas šķirnes.

Ja jautājat par bioloģisko sēklu salīdzinājumu ar konvencionālajām, tad tieši tādus pētījumus nesam veikuši, bet es teiktu, ka katras sēklu partijas kvalitāte var atšķirties atkarībā no audzēšanas un apstrādes apstākļiem neatkarīgi no audzēšanas sistēmas. Šķirnes, ko piedāvā bioloģiskajai audzēšanai, ir piemērotākas šai sistēmai. Protams, bioloģiskās sēklas ir iegūtas, tās arī audzējot ar bioloģiskām metodēm, – selekcija ir nodalīta bioloģiskajai un konvencionālajai audzēšanai. **B**

Pāri palikušajām sēklām uz paciņas vēlams uzrakstīt sēšanas gadu, lai vēlāk spētu atlasīt svaigākās, un aiztaisiet ar saspraudi.